

Business angel van de Plastic Soup Foundation

Toine Doreleijers. 'Toen ik in 1997 voor de eerste keer op het ijs van de Weissensee stond, heeft het mijn hart gestolen. De combinatie van water en bergen, ingekleurd met natuurschoon en een idyllisch bergdorpje, voelt tegenwoordig als een tweede thuis. Iedere keer als ik over de Kreuzberg de Weissensee binnenrijd, doe ik dat met een brede glimlach.'

Door Maria Westerbos en Toine Doreleijers

'De Weissensee is, net zoals in de winter, ook in de zomer prachtig. Een pareltje in de Alpen. Iedere zomer geniet ik met mijn gezin van onze vakantie op en rond het meer van de Weissensee. Eén van mijn favoriete bezigheden is suppen, ofwel stand-up-paddling. Staand varen op een soort stabiele surfplank met een peddel. Het mooie daarvan is, is dat je een prachtig zicht hebt over het water en ook in het water. Op één van mijn relaxte tochtjes over het water werd ik verrast door het toch al vele afval in en op het water. Een deel herkende ik als overblijfsels

van ons evenement in de winter. Zelf ga ik altijd bewust om met mijn afval en ik wil de natuur niet meer belasten dan nodig is. Het afval in het water stoorde mij en bracht mij in actie. Het idee van de 'plastic soup' vond zijn inspiratie op het water.'

'Terug in Nederland stond het hoog op de agenda. Als bestuur kregen wij de handen op elkaar om in actie te komen voor een beter behoud van het water en om ons evenement 'groener' te maken. Contacten werden gelegd met leden van de Plastic Soup Foun-

PLASTIC SOUP FOUNDATION

ation, die meteen dolenthousiast reageerden. Nu gaan we van tekentafel naar werkelijkheid, zodat we over een paar jaar met tevredenheid terug kunnen kijken naar de stappen die wij als organisatie hebben genomen om zuiniger te zijn met het water en de natuur eromheen.'

Maria Westerbos, directeur van de Plastic Soup Foundation. 'Wat ongerept lijkt, is dat allang niet meer. We zien overal om ons heen zwerfplastic, waar we ook zijn. Onderzoekers troffen bijvoorbeeld in de meest afgelegen Zwitserse natuurparken, hoog in de Alpen, microplastics aan in 90% van de onderzochte monsters. Dat zijn stukjes plastic die je niet of nauwelijks met het blote oog ziet. Ze stelden een verband vast tussen hoge concentraties microplastics en grotere stukken plastics, zoals flesjes en zakjes. De aangetroffen microplastics zijn met name het gevolg van het uiteenvallen van flesjes en zakjes die recreanten en passanten in de natuurparken achterlieten.'

'Het Zwitserse onderzoek is er een van vele naar plasticvervuiling. In 2011,

toen de Plastic Soup Foundation werd opgericht, hadden nog weinig mensen van het fenomeen plasticsoep gehoord en was er ook nog relatief weinig over bekend. Inmiddels buitelen de onderzoeken over elkaar heen, is er veel media-aandacht en heeft iedereen wel over de plasticsoep gehoord. Het wordt steeds duidelijker wat de schadelijke effecten van plastic zijn voor mens en dier en welke stappen nodig zijn om dit milieuprobleem onder controle te krijgen.'

Plastic is overal
'Het probleem is eenvoudig uit te leggen. Aan de ene kant wordt plastic massaal toegepast als verpakkingsmateriaal en verwerkt in talloze producten, van auto's tot kleding. Plastic is alom aanwezig, want het is spotgoedkoop om te maken en heeft fantastische eigenschappen: het is licht van gewicht en buigzaam, sterk en waterdicht. Voedsel verpakt in plastic is langer houdbaar en goederen verpakt in plastic zijn goed beschermd tijdens transport. Veel producten die traditioneel van metaal, hout of glas werden gemaakt, zijn inmiddels

gemaakt van goedkopere varianten van plastic. Die overvloed aan plastic is de ene kant.'

'De andere kant is dat kunststof niet op natuurlijke wijze vergaet. Plastic brokkelt af in de natuur, onder invloed van zonlicht, en valt in oneindig veel stukjes uiteen. Die kleine stukjes dringen voedselketens binnen en zweven in het water en door de lucht. Ze verdwijnen nooit en zijn ook niet meer uit het milieu te halen.'

'Hoe meer plastic we produceren, hoe hoger de concentratie van microplastics in zee, op land en in de lucht. De hoeveelheid microplastics neemt exponentieel toe. Zou dat onderzoek in de Alpen tien jaar geleden zijn gedaan, dan was er mogelijk niets aangetroffen. Wordt datzelfde onderzoek over tien jaar herhaald, dan treffen de onderzoekers een nog veel hogere concentratie microplastics aan. Die toenemende plasticvervuiling heeft allerlei schadelijke gevolgen voor mens en dier.'

Plastic Soup Foundation
'Ik richtte de Plastic Soup Foundation (PSF) op in 2011. Onze organisatie heeft niet als missie om plastic op te ruimen, maar om te voorkomen dat plastic in zee terecht komt, of waar dan ook in het milieu. We pakken het plasticprobleem aan de bron aan. We zijn zeer verheugd dat de Alternatieve Elfstedentocht Weissensee streeft naar een plasticvrije

Weissensee en business angel van de PSF is geworden. We kijken uit naar een effectieve en prettige samenwerking.'

'We stellen in dit artikel de Plastic Soup Foundation graag aan je voor. Onze activiteiten en campagnes zijn gebaseerd op de volgende drie pijlers: be aware, get educated en find solutions.'

'Be aware: We vragen voortdurend aandacht voor de plasticsoep. Het gaat om een van de grootste milieuproblemen van onze tijd waarvoor de wereld zo snel mogelijk oplossingen móet vinden. Dat doen we via campagnes, nieuwsberichten en social media. Ook werken we graag samen met iedereen die onze missie steunt. Het is mooi dat we die aandacht nu ook via de activiteiten en kanalen van de AEW kunnen verspreiden.'

'Get educated: Wie zich wil verdiepen in de plasticsoep is bij ons aan het goede adres. Zo hebben we het Plastic Soup-lespakket. Dit is het allereerste educatiepakket ter wereld dat speciaal voor kinderen ontwikkeld is. Dankzij financiële steun van Aldi Nederland kunnen basisscholen het lespakket gratis bestellen.'

'Find solutions. De PSF stimuleert alle denkbare (innovatieve) oplossingen die helpen om de plasticsoep te bestrijden. Maatregelen die weten te voorkomen dat plastic in het milieu terecht komt, zijn het belangrijkste. Denk hierbij aan het terugdringen van eenmalig verpakkingsplastic, het introduceren van statiegeld of de ontwikkeling van een Plastic Footprint-scan voor bedrijven.'

Campagnes van de PSF
Beat the Microbead: In 2012 startten we in samenwerking met Stichting De Noordzee de Beat the Microbead-campagne. In verzorgingsproducten zitten vaak microplastics. Na gebruik van shampoo, tandpasta of scheerschuim spoelen die met het afvalwater mee het riool in. Waterzuiveringsinstallaties zijn er niet op gebouwd om ze tegen te houden. We brachten het publiek op de hoogte, gingen lobbyen om de microplastics uit deze producten te krijgen en ontwikkelden een app. Met je smartphone kun je labels scannen van verzorgingsproducten en zien in welke van die producten microplastics zitten. Inmiddels zijn er over de hele wereld bijna honderd internationale organisaties die

Voor haar constante strijd tegen bronnen van de plastic soup werd Agnes Mulder, Tweede Kamerlid voor het CDA, uitgeroepen tot de winnaar van de Politieke Pluin 2017. Deze prijs van de Plastic Soup Foundation wordt sinds 2013 jaarlijks uitgereikt aan een politicus die zich inzet voor de strijd tegen plasticvervuiling.

Maria Westerbos, directeur en oprichter van de Plastic Soup Foundation. 'Ik heb deze prijs zelden met zoveel plezier uitgereikt. Mede door haar inzet zijn er in oktober 2017 eindelijk plannen om microplastics uit te bannen en is dit zelfs opgenomen in het nieuwe regeerakkoord. Daar heeft ze niet één, maar wel tien Politieke Pluimen voor verdient!'

My Little Plastic Footprint

zich hebben aangesloten en kun je in veel landen de producten scannen. De meeste, maar niet alle, microplastics zijn op vrijwillige basis door de bedrijven verwijderd. Sommige landen hebben wetgeving aangenomen die verzorgingsproducten verbieden waarin microplastics zitten.

Schone Rivieren: Vijf jaar lang worden de oevers van de Maas en Waal door vrijwilligers schoongehouden. Het afval wordt niet alleen opgeruimd, maar ook geanalyseerd. Samen met het IVN (Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid) en Stichting De Noordzee is een grootschalig afvalonderzoek opgezet. Doel is om inzicht te krijgen in de hoeveelheden, soorten producten, samenstelling en herkomst van het afval. Dankzij deze data is een effectievere aanpak mogelijk, onder andere door de producenten van de gevonden producten aan te spreken en verantwoordelijk te houden.

World Cleanup Day 2018: Op zaterdag 15 september 2018 heeft de hele wereld opgeruimd, in meer dan 150 landen tegelijk. Iedereen die meedeed, kon het zwerfafval in kaart brengen met de eenvoudig te gebruiken Litterati-app op de smartphone. De Plastic Soup Foundation organiseerde en coördineerde samen met Nudge de opruimactiviteiten in Nederland. Organisaties en individuen konden een lokale schoonmaakactie starten. Meer informatie vind je op <https://www.worldcleanupday.nl>.

Ocean Clean Wash: Kleding en wasmachines dragen samen veel meer bij aan de beruchte plasticsoep in de oceanen dan tot nu toe gedacht. Onderzoek heeft uitgewezen dat per wasbeurt miljoenen piepkleine synthetische vezels vrijkomen. Via het waswater glippen deze vervolgens in grote aantallen ongezien door de waterzuiveringsinstallaties om via de voedselketen weer op ons eigen bord te belanden, én in de lucht die we inademen. We zoeken de dialoog met modemerken en textielabrikanten om tot oplossingen te komen. Denk aan filters die de vezels afvangen of aan een andere manier om stoffen te fabriceren.

Plastic Diet: Om aandacht te vragen voor de gezondheidseffecten heeft Plastic Soup Foundation begin juni 2018 op World Oceans Day een nieuwe campagne gelanceerd: Save the Ocean, Save yourself. In de vorm van een Plastic Dieet wijzen we iedereen op de directe relatie tussen plastic en onze gezondheid. Overheden, bedrijven en consumenten; de hele wereld moet op een Plastic Dieet. Want als we zo doorgaan als nu, vergiften we letterlijk toekomstige generaties. Terwijl officiële instanties de gezondheidsrisico's nog overwegend bestempelen als 'onzeker', op basis waarvan echte maatregelen uitblijven, wordt onderzoek naar de nadelige effecten van de toenemende concentratie van plasticdeeltjes amper vanuit overheden aangewengeld. Wij pleiten daarom voor meer wetenschappelijk onderzoek én voor het nemen van maatregelen op basis van het voorzorgsprincipe. Sterke aanwijzingen zijn er immers voldoende. Snel significant minder plastic is daarom de enige echte oplossing.

Internationale samenwerking

Maria Westerbos: 'Overall in de wereld worden organisaties opgericht om de plasticsoep te bestrijden. De Plastic Soup Foundation werkt intensief met deze organisaties samen. Verder heeft de PSF de waarnemersstatus bij de UNEP, het milieubureau van de Verenigde Naties, om gevraagd en ongevraagd advies te geven. Wij maken ons sterk voor een nieuw VN-verdrag met verplichte reductiedoelstellingen voor plastic productie. De mondiale duurzaamheidsdoelen bieden verder aanknopingspunten om de plasticsoep op elk niveau te bestrijden. Wij kunnen ons werk doen dankzij giften en donaties.'

Meer weten? www.plasticsoupfoundation.org.
In de volgende editie vertellen we meer over hoe wij op de Weissensee plastic zullen bestrijden